

**Review of the Volume
"Soluționarea
diplomatică a
diferendelor în dreptul
internațional fluvial"
[Diplomatic
Settlement of Disputes
in International River
Law], Author: Dan
Alexandru Gună,
Lumen Publishing
House, 2019**

Dumitrița FLOREA¹

¹ Brasov, Romania.

Abstract: Browsing through the pages of Dan Alexandru Gună's book, "Soluționarea diplomatică a diferendelor în dreptul internațional fluvial" [Diplomatic Settlement of Disputes in International River Law], the words "beatus, qui prodest, quibus potest" came to my mind ("blessed is the one who becomes useful through the help given"). In these few simple words I could describe this paper, which turns out to be a thorough research of the fundamental principle of public international law, namely the peaceful settlement of international disputes.

Keywords: *Diplomatic settlement of disputes, international public law, river law, Dan Alexandru Gună.*

How to cite: Florea, D. (2020). Review of the Volume "Soluționarea diplomatică a diferendelor în dreptul internațional fluvial" [Diplomatic Settlement of Disputes in International River Law], Author: Dan Alexandru Gună, Lumen Publishing House, 2019. *Moldavian Journal for Education and Social Psychology*, 4(2), 78-81. <https://doi.org/10.18662/mjesp/4.2/25>

Autorul volumului "Soluționarea diplomatică a diferendelor în dreptul internațional fluvial", Dan Alexandru Gună, surprinde într-un mod exhaustiv reliefa și importanța distincției dintre diferend politic și diferend juridic, a unor termeni specifici din domeniul rezolvării pașnice a diferendelor internaționale, precum și conținutul acestui principiu. Preocupările pentru limitarea războiului ca instrument al politicii naționale a statelor și de rezolvare pe cale pașnică a diferendelor dintre ele au apărut destul de târziu în planul reglementărilor de drept internațional (Gălățeanu, 2016; Păvăleanu, 2020). Amintim că primul document care consacra principiul rezolvării prin mijloace pașnice a diferendelor internaționale a fost Tratatul general de renunțare la război ca instrument al politicii naționale a statelor, adoptat la Paris, la 27 august 1928, cunoscut și sub denumirea de *Pactul Briand – Kellogg*. Potrivit acestuia, statele părți „recunosc că reglementarea sau soluționarea oricăror diferende sau conflicte de orice natură sau orice origine ar putea avea ele, care vor putea să se ivească între ele, nu va trebui niciodată să fie rezolvată decât prin mijloace pașnice”. Acest principiu a fost reluat cu și mai mare consecvență, reafirmat și dezvoltat după cel de-al doilea Război Mondial.

Autorul (Gună, 2019) reușește să dezvăluie efortul de a acoperi chestiuni importante ale acestui principiu fundamental, în concordanță cu problematica ridicată de folosirea mijloacelor diplomatice în dreptul internațional fluvial, cum ar fi: specificul diferendelor referitoare la apele teritoriale, prevenirea diferendelor în dreptul internațional fluvial, importanța organizațiilor bazinale. De altfel, categoria mijloacelor politico-diplomatice a reprezentat obiectul de reglementare al convențiilor internaționale cu caracter universal și regional. Trăsătura esențială comună a acestora este că soluțiile adoptate în cadrul lor au un caracter de recomandare. După cum bine reliefează autorul Dan Alexandru Gună în studiul său, „diferențele dintre state referitoare la apele transfrontiere apar pe un fundal extrem de complex, care implică o combinație de factori naturali, dar și umani” (Gună, 2019). Nu trebuie ignorate „fenomene naturale precum încălzirea globală, inundațiile, seceta, uraganele, deșertificarea, care sunt doar câteva dintre elementele naturale care influențează atât cantitatea de apă dulce, cât și calitatea ei” (Gună, 2019). „Factorul uman influențează și el în mod direct”, ne spune autorul, „prin conduita referitoare la apă, apariția diferendelor. O dată cu dezvoltarea în general a standardelor de viață ale omului a crescut și utilizarea resurselor de apă. Amplificarea activității în domenii precum agricultura, industria, pescuitul, producerea de energie hidroelectrică a creat o presiune mult mai mare asupra cursurilor de apă transfrontiere” (Gună, 2019).

Autorul ne atrage atenția că, "la aceste evoluții ale societății globale trebuie adăugat un fenomen care își aduce și el contribuția la crearea condițiilor favorabile apariției diferendelor legate de apă, mai exact creșterea rapidă a populației globale și, pe cale de consecință, a consumului de apă potabilă. Tot în secolul al XX-lea cresc preocupările pentru protecția mediului în general și în special pentru mediul acvatic. Datorită acestor transformări apar și diferendele care implică și elemente de protecție a mediului" (Gună, 2019).

Un aspect foarte important îl reprezintă analiza codificării universale și regionale a rezolvării diferendelor privitoare la apă și a mecanismelor regionale de rezolvare a diferendelor detaliind o întreagă pleiadă de instrumente juridice specifice fiecărei regiuni a lumii în parte.

Principiul soluționării pe cale pașnică a diferendelor internaționale se întrepătrunde armonios, în opinia noastră, cu principiul „experientia est optima rerum magistra” („experiența este în toate lucrurile cel mai bun învățător”), astfel că acesta ar trebui să fie întotdeauna un principiu respectat atunci când este vorba despre lucruri noi, așa cum sunt și cele analizate de autorul Dan Alexandru Gună, având în vedere că experiența celor din jurul nostru ne poate susține curajul și determinarea de a studia domeniul vast al dreptului.

Este indubitabil faptul că această lucrare este menită să ofere atât practicienilor dreptului, precum și studenților un real suport și o imagine de ansamblu asupra soluționării diplomatice a diferendelor în dreptul internațional fluvial și asupra sistemului juridic internațional, prin prezentarea conceptelor, principiilor și instituțiilor juridice esențiale specifice dreptului internațional fluvial, care să permită un studiu aprofundat asupra acestora.

Din întreaga abordare a prezentei lucrări (Gună, 2019) transpare faptul că dreptul internațional fluvial, dincolo de a constitui un ansamblu de reguli abstractizate în decursul timpului și încă parțial codificate, are aplicabilitate în realitatea vremurilor și afectează nu numai statele, ci și unele organizații internaționale.

Desigur că dreptul internațional fluvial prezintă multe imperfecțiuni, incoerențe sau ambiguități, la fel ca și întregul drept internațional, atât în ceea ce privește edictarea normelor lui, cât și în ceea ce privește respectarea lor de către state, astfel încât este binevenită o asemenea cercetare, care să ofere o imagine mai clară asupra acestui domeniu și care să deschidă calea și dorința de cercetare continuă și de identificare a unor soluții viabile pe care statele lumii să le accepte și să le respecte.

References

- Gălățeanu, O. E. (2016). *Evoluția construcției Europene de la Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului la Tratatul de la Lisabona* [Evolution of European construction from the European Coal and Steel Community to the Treaty of Lisbon]. Lumen.
- Gună, D. A. (2019). *Soluționarea diplomatică a diferendelor în dreptul internațional fluvial* [Diplomatic settlement of disputes in international river law]. Lumen.
- Păvăleanu, V. (2020). *Drept penal european* [European criminal law]. Lumen.